

GESCHIEDENIS VAN DE8

Centrum voor Buitenlandse Werknemers

Op 14 maart 1970 kwam een groep mensen uit Borgerhout, actief rond de Derde Wereldproblematiek, samen om zich te informeren over de situatie van de Marokkaanse gastarbeiders; toen woonden er zo'n 600 in Borgerhout. Naar aanleiding daarvan werd een onthaalcentrum opgezet. Het informatie- en actiecentrum Info-C bood de nodige organisatorische omkadering en het jeugdcentrum De Cluys stelde zijn lokalen ter beschikking. Er werden wekelijkse ontmoetingsactiviteiten georganiseerd die van in het begin een ruime respons kenden bij de Marokkaanse mannen. Deze bijeenkomsten waren het forum waarrond andere activiteiten georganiseerd werden: Nederlandse taallessen, juridische hulp, hulp bij huisvesting en informatie en sensibilisering naar de Borgerhoutse omgeving.

Vanaf '71 werden ook contacten met jongeren gelegd, werd gezocht naar mogelijkheden voor een gebedsplaats en was er belangstelling voor de opvang in het onderwijs. Begin '72 drong de nood aan een betere structurering zich op. Er werd gediscussieerd over de oprichting van een vzw. De tot dan toe gebruikte naam "Onthaalcentrum voor gastarbeiders" werd veranderd in "Centrum voor Buitenlandse Werknemers". Op 16 mei ging de stichtingsvergadering van de nieuwe vzw door. De toenmalige burgemeester van Borgerhout, Dhr. Wegge, en vier Marokkanen behoorden tot de dertien stichtende leden. De Raad van Bestuur bestond uit drie Marokkanen en drie Belgen. De statuten van de nieuw opgerichte vzw Centrum Buitenlandse Werknemers verschenen in het Staatsblad.

Op 10 september van datzelfde jaar werd de moskee in de Zonstraat 71 te Borgerhout plechtig geopend. Voor de moskee werd een eigen comité opgericht, die instond voor het beheer en mee zorgde voor het verzamelen van de nodige fondsen bij de Marokkaanse bevolking. Voor de andere activiteiten werd in die eerste periode gewerkt met een budget van rond de 50.000 BEF. De activiteiten namen stilaan een vastere structuur aan en situeerden zich rond huisvesting, jeugdwerk, gezondheidszorg (o.m. opvang in ziekenhuizen), socio-culturele activiteiten, onderwijs en alfabetisering, sociaal dienstbetoon en het immigratiebeleid. Eind '74 tekenden zich mogelijke projecten af. De oprichting van een huisartsenpraktijk met medewerking van een Marokkaanse verpleegster, het structureren van het overleg met andere Antwerpse groepen, de uitbouw van de jeugdwerking, het professionaliseren van de sociale dienst, de organisatie van Nederlandse taallessen, enz.

Maart '75 werd door de toenmalige Minister Mw. Rika De Backer voor één jaar een erkenning als "categoriaal opbouwwerkorgaan" verleend. Op basis daarvan werden middelen ter beschikking gesteld voor één beroepskracht. Als voorwaarde werd geformuleerd dat overleg en samenwerking met andere groepen uit het Antwerpse moest gerealiseerd worden en het CBW moest een eigen secretariaat krijgen. In september werd het CBW plechtig geïnstalleerd in de Helmstraat in Borgerhout. Naast het verder zetten van de bestaande activiteiten, duiken enkele nieuwe accenten op: uitdiepen van basisgegevens over de betrokken bevolkingsgroepen, contact en overleg met vreemdelingencomités, contacten en eerste structurering

van een overleg op Vlaams niveau, ontmoetingsmogelijkheden voor vrouwen, en systematischer voorlichting. Het CBW kreeg ook de mogelijkheid om een gewetensbezwaarde te werk te stellen. Samen met de overeenkomst met het sociaal centrum De Mutsaerd om een maatschappelijk werkster te detacheren, die de individuele hulpverlening verder zou kunnen uitbouwen, bestond het team van het CBW voortaan uit drie medewerkers. Eind 1975 startte ook een huisartsenpraktijk, waaraan twee artsen en een Marokkaanse verpleegster meewerkten. Ook het Instituut voor Tropische Geneeskunde werd hierbij betrokken.

In '76 werd de erkenning die aangevraagd werd voor de werking van Cebag in Antwerpen-Kiel door de overheid omgezet in een erkenning als deelproject van het CBW. In '77 werd de nieuwe vzw "Buitenlandse Arbeiders Borgerhout" opgericht met als doel een kader te bieden waarin de activiteiten in Borgerhout zich verder kunnen ontwikkelen. Voor het CBW betekende deze evolutie dat meer en meer partners van buiten Borgerhout bij het beleid betrokken werden o.m. in de vorm van een adviesraad. Met het OCMW van Antwerpen werd een overeenkomst gesloten om te voorzien in een gezondheidsconsulent (de professionalisering van de vroegere bezoeken in de ziekenhuizen). Samen met de huisartsenpraktijk werden mogelijkheden tot preventieve acties onderzocht. Op het terrein van het onderwijs groeide een samenwerking met het stedelijk pedagogisch centrum. Er werden informatiebijeenkomsten rond de onderwijssituatie van migrantenkinderen georganiseerd, en er werden twee werkgroepen met leerkrachten en directies uit Antwerpse scholen van de verschillende netten opgezet: één rond taalonderwijs en één rond contacten met ouders. In die periode werden ook de eerste contacten met Turkse verenigingen in Berchem en Antwerpen-Zuid gelegd. De contacten en de samenwerking op Vlaams vlak werden versterkt, o.a. met groepen en verenigingen uit Vilvoorde, Mechelen, Lokeren, Sint-Niklaas, Brussel, Aalst en Hasselt. Mede door het CBW werd de oprichting van een Vlaamse overkoepelende dienst bepleit.

In '78 vond de eerste structurering van de sector in Vlaanderen plaats: "het CBW als overlegorgaan gastarbeiders provincie Antwerpen." Op Vlaams niveau werd het VOCOM opgericht (Vlaams Overleg Comité Opbouwwerk). Het CBW kreeg de opdracht om het overleg te organiseren voor de provincie Antwerpen. Resultaat hiervan was dat de contacten met initiatieven uit de provincie Antwerpen meer gesystematiseerd werden en dat er nogal wat samenwerking ontstond met groepen uit Boom, Willebroek, Mechelen, Geel/Mol en Turnhout. Vanuit het Ministerie van Cultuur werd tevens één kracht meer betoelaagd om overleg en uitbouw van activiteiten in Mechelen te stimuleren. Er werd een groter huis gevonden in de Van Daelstraat nr. 32. Structurele uitbouw op de verschillende terreinen was het kenmerk van de verdere ontwikkeling. Op het vlak van de huisvesting werd gekozen voor het opzetten van een huurdersvereniging, het Huurderskollektief, om de hoeveelheid vragen rond huisvesting meer structureel te kunnen aanpakken. Zowel groepsvorming, zelfwerkzaamheid en vorming als het voorzien in betere huisvesting waren daarbij belangrijke uitgangspunten. Hiervoor werd het voorbeeld gevolgd van huurdersverenigingen in Brussel en Londen. Enkele deelwerkingen van het CBW gingen zich geleidelijk aan verzelfstandigen: uit de jeugdwerking groeide JAGA (Jeugdatelier Gastarbeiders) en uit de activiteiten met de vrouwen kwamen de vrouwenwerkingen Ed Dayera en Flora voort. De ondersteuning van het lokale werk krijgt vanaf deze periode verder vorm: naast de werkgroep tweede generatie, die zich richt tot de jeugdwerkingen, ontstaat een werkgroep van de vrouwenwerkingen, die begin 1981 bekend raakt onder de naam W□M, Werkgroep

Overleg Migrantenvrouwen. Op het einde van de jaren '70 met stimulansen vanuit het CBW werd een migrantenwerking en een jeugdhuis voor Marokkaanse vrouwen uitgebouwd in Hoboken. Beiden zijn later om financiële redenen moeten verdwijnen.

Eind jaren '70, begin '80 ontstond een groeiende samenwerking met het Antwerpse stadsbestuur, o.m. door de deelname aan de werkgroep gastarbeiders van de stad Antwerpen. Naar aanleiding van de adviezen van deze werkgroep werd in juli 1971 het Tolkencentrum gesticht. Het CBW werkte actief mee aan de voorbereiding en eerste opbouw. Daarnaast stond het CBW mee aan de wieg van een initiatief m.b.t kadervorming. Er werd gekozen voor het opzetten van een driejarige basisopleiding binnen het onderwijs. Een programma werd uitgewerkt en er werd onderhandeld met inspectie en scholen.

In september '82 ging de cursus "animatoren in het migrantenwerk" van start in het KTA van Genk. Een jaar later werd deze cursus eveneens gestart in Antwerpen, in het kader van de LBC-avondleergangen. Drie lichten van cursisten volgden de cyclus in Antwerpen, maar in 1986 werd beslist niet meer met een nieuw eerste jaar te starten. In het begin van de jaren '90 zal de draad opnieuw opgenomen worden door het project interculturele bemiddelaars, dat ook een driejarige opleiding voorziet, en waarin trouwens de cursus animatoren in het migrantenwerk, die in Limburg was blijven doorlopen, geïntegreerd werd.

In '84 ontwierp de Minister van Gezin en Welzijn een reglementering waarbij de categoriale opbouwwerkdiensten, zoals het CBW, voortaan erkend werden als "begeleidingsdiensten inzake integratie van migranten". Deze overgang van het departement van Cultuur naar dat van Welzijn, bracht weinig wijzigingen in de concrete werking van het CBW. De periode na '84 wordt dan ook voor het CBW een periode waarin:

De structurele relatie met andere sectoren sterker wordt uitgebouwd; de samenlevingsopbouw, de bijzondere jeugdzorg (o.m de oprichting Ondersteuningsteam migranten - bijzondere jeugdzorg) en basiseducatie (coördinatie van de Nederlandse taallessen door het CBW, oprichting van het Centrum Basiseducatie Antwerpen).

Daarmee samenhangend een aantal nieuwe projecten met een vrij specifieke werking vorm krijgen; in 1985 een begeleidingsproject voor drie jaar in gevangenissen, in 1988 de start van het ondersteuningsteam migranten - bijzondere jeugdzorg, in 1987 werd een Materialenbank leermiddelen Nederlands opgericht (vanaf 1992 een provinciale vzw), in 1987 werd het project beroepsgerichte vorming opgestart.

De relaties met de migrantengemeenschappen en de eigen organisaties van migranten gestructureerd worden; in 1989 werd een Marokkaanse Raad opgezet, in 1990 ontstond een Turkse Raad.

Verdere coördinerende en ondersteunende activiteiten; in 1988 en '89 werd binnen het CBW de coördinatie voor Antwerpen opgenomen rond tewerkstelling voor migranten, in 1991 het straathoekwerkproject, enz.

In het Besluit van de Vlaamse executieve van 18 juli '90 werd het CBW automatisch erkend als Regionaal Integratiecentrum (RIC) voor Antwerpen, en dit tot eind 1991. De nieuw reglementering voor het CBW bracht een belangrijke impuls mee op een aantal terreinen; de eigen planning van het CBW voor de toekomst (o.m. een project om tegen eind 1993 de oprichting van een regionaal centrum - provincie Antwerpen voor te bereiden), de relatie met de lokale

integratiecentra en nieuwe terreinen en ontwikkelingen binnen de eigen werking van het CBW. Half '91 werd de coördinatie voor Antwerpen van het landelijk project "interculturele bemiddelaars in de gezondheidszorg" ondergebracht in het CBW. Daarnaast werd gewerkt aan de ontwikkeling van het project "psychosociale hulp aan migranten".

Lokale Integratie Centra

De LIC's zijn, net zoals het CBW organisch gegroeid. Van structuur was er geen sprake; in Borgerhout waren drie Marokkaanse vrouwenwerkingen, op 't Kiel een kinder- en jongerenwerking en een sociale dienst, op 't Zuid twee Turkse vrouwenwerkingen, in Posthof was een initiatief ontstaan vanuit Protestantse hoek, enz. Het enige gemeenschappelijke tussen deze initiatieven was dat ze met migranten werkten. Samengevat werden een drietal activiteiten georganiseerd; het helpen met papieren, het organiseren van taallessen en het stimuleren van sociale contacten. Vanaf '92 werden de Lokale Integratiecentra (LIC's) erkend door de Vlaamse overheid. De Antwerpse LIC's wilden het 'goed' samenleven tussen verschillende bevolkingsgroepen in de buurt bevorderen. Samen met allochtonen wilden ze voor iedereen gelijke kansen creëren. Ze zochten naar oplossingen om gemeentelijke en sociale diensten, scholen en andere maatschappelijke instellingen voor allochtonen toegankelijker te maken. Hiervoor werkten de LIC's samen met mensen uit de wijk, met het buurt- en opbouwwerk, de Buurtontwikkelingsmaatschappij (BOM), met jeugd- en kinderwerkingen, met scholen, stedelijke wijkkantoren, het OCMW, het Regionaal Integratiecentrum (CBW) en met nog vele anderen. De LIC's voorzagen in een aanbod groepswerking, informatie en ondersteuning. Ze organiseerden uiteenlopende activiteiten voor jongeren, mannen en vrouwen. Aan een aantal thema's besteedden de LIC's bijzondere aandacht. Op basis van bekommernissen in de wijk werkten LIC-medewerkers initiatieven uit rond onderwijs, tewerkstelling en huisvesting. Ze organiseerden ook regelmatig acties die het samenzijn en het samenleven in de wijk bevorderen. Voor de stad Antwerpen werden in totaal zeven Lokale Integratiecentra erkend; LIC Zuid, LIC Merksem-Luchtbal, LIC Cebag (Hoboken-Kiel), LIC Kolorenk (Antwerpen-Noord), LIC Berchem, LIC Borgerhout en het LIC Khamsa (Deurne).

LIC Zuid

Het LIC-Zuid ontstond uit de samensmelting van twee allochtone vrouwenwerkingen. Kadinin Sesi was een Turkse vrouwenwerking, Nadi Echams een Marokkaanse vrouwenwerking. Het LIC deed aan basiswerk met vrouwen; ze organiseerde ontmoetingsnamiddagen en vormingen (rond de verkiezingen, gezondheidszorg, enz.), zwem- en turnlessen, naailessen en kooknamiddagen, prenatale consultatie i.s.m Kind en Gezin, samenwerkingsverbanden rond Nederlandse taallessen en alfabetisering in het Turks, enz. Vrij snel na deze samensmelting werd overgegaan naar een andere aanpak. Er werd minder puur basiswerk gedaan en meer op een aantal belangrijke terreinen zoals tewerkstelling, onderwijs, ondersteuning zelforganisatie, samenleven en huisvesting gewerkt. Het accent kwam te liggen op structureel werk. Er liep een uitgebreid project rond drugspreventie i.s.m ondermeer Turkse zelforganisaties, het straathoek-werk, het

jeugdwerkzorgswerk. In samenwerking met de VDAB werd gezorgd voor sollicitatietrainingen en zelfstandige ondernemers werden ondersteund; i.c. ondersteuning van de handelsvereniging in de Brederodestraat. Het LIC bereikte i.s.m. het wijkkantoor dat de parking van Alcatell tijdens het weekend opengesteld werd als speelplein. Daarnaast ondersteunde het LIC twee zelforganisaties; de Turkse vrouwenwerking Kadinin Evreni en de Marokkaanse vrouwenwerking MVW. Het accent heeft altijd sterk gelegen op samenwerking in en buiten de wijk: met de diverse Turkse zelforganisaties, het wijkkantoor, het buurt- en opbouwwerk, jeugdwerkingen, de werkwinkel, de VDAB, enz.

LIC Merksem-Luchtbal

In 1990 werd de vzw "Meisjes- en Vrouwenwerking 't Dokske" erkend als LIC. Dit was een mogelijkheid om naast de vele vrijwilligers die er werkten, personeel aan te werven. Om de erkenning van het LIC 't Dokske te behouden en een uitbreiding te krijgen, moest het LIC zich richten naar een groter werkingsgebied; het district Merksem en Luchtbal. Daarnaast moest de doelgroep vrouwen uitgebreid worden en moest meer thematisch gewerkt worden. In 1995 werd de vzw LIC Merksem-Luchtbal opgericht. Het LIC Merksem-Luchtbal ontwikkelde haar activiteiten vanuit het Wijkcentrum 't Dokske te Merksem. Daarnaast was er een 'bijlokaal' op de Luchtbal. In Merksem was er een actieve vrouwengroep die ondersteund werd door het LIC, later ook een mannengroep die nu uitgroeit tot de vzw Amal. Er was een permanentie waarop mensen met allerlei vragen terecht konden. De thematische invalshoeken waren onderwijs en tewerkstelling. Het LIC had een meldpunt non-discriminatie en het schoolopbouwwerk was er jaren actief. In samenwerking met Basiseducatie werden Nederlandse taallessen georganiseerd. Op de Luchtbal was er eveneens permanentie en is de vrouwengroep Maa-Ezahr/Oranjobloesem opgericht. De vereniging is ondertussen een zelfstandige vzw die wekelijkse activiteiten organiseert voor vrouwen op de Luchtbal. Ook voor mannen werden bijeenkomsten georganiseerd vanuit het LIC. Hieruit ontstond de vzw Oudervereniging. In beide wijken liep het project 'Spel- en taalactivering voor peuters en kleuters' dat gesubsidieerd werd door Kind en gezin. Het was een mobiele speel-o-theek met begeleiding aan huis. Vanuit het LIC werd ook de groep 'El Nour' opgericht. Dit was een groep voor alleenstaande, vnl. allochtone vrouwen. Zij hadden een maandelijkse thema-namiddag en een jaarlijks weekend met vrouwen en kinderen. In beide wijken is altijd veel geïnvesteerd in de samenwerking met partners: het district, de kinder- en jeugdwerking, het wijkkantoor, sociale diensten, scholen, dienstencentra, enz. Veel tijd ging naar overleg en samenwerkingsinitiatieven. Tenslotte werd er heel wat latijn gestoken in culturele uitwisseling, workshops, informatiesessies, wijkfeesten, een Marokkaanse week, enz. Zo is de brochure 'Marokkaanse feesten, tradities en volksgebruiken' een realisatie geweest die zonder twijfel heeft bijgedragen tot wederzijdse verrijking en respect voor elkaars eigenheid.

LIC Cebag

De vzw Cebag werd opgericht in november 1976. Ze is gegroeid uit een vrijwilligerswerking, die opvang en individuele hulpverlening bood aan

migrantengezinnen op het Kiel. Sinds 1 december 1990 werd Cebag erkend en gesubsidieerd.

Door middel van de antennefunctie werden relevante gegevens verzameld, verspreid en gesignaleerd over het eigen territorium. Dit gebeurde in contacten, door de deelname aan het welzijnsoverleg, enz. Daarnaast werd op vraag informatie gegeven aan scholen en andere organisaties. Er werden allerhande activiteiten georganiseerd, zoals moskeebezoeken, het inleefspel "Marokkaans dorp", straatfeesten. De groepsvorming werd ondersteund door met zowel Marokkaanse als Turkse zelforganisaties samen te werken met het oog op een grotere participatie aan het maatschappelijke leven. In het kader van het Non-discriminatiebeleid nam Cebag, net als in een aantal andere LIC's, een meldpuntfunctie op m.b.t. weigeringen en in discriminatie in het onderwijs. Er was samenwerking met het schoolopbouwwerk op vlak van uitwisseling, ondersteuning en overleg, er werd deelgenomen aan de werkgroep onderwijs van het welzijnsoverleg, individuele vragen werden opgevangen, enz. Rond tewerkstelling en opleidingen werden individuele vragen opgevangen met het oog op een gerichte doorverwijzing. Vanuit het LIC werd eveneens meegewerkt aan het coachingsproject Deeltijds Onderwijs i.s.m. het CBW. Betreffende de huisvestingsproblematiek werden individuele vragen opgevangen, was er samenwerking met c.v. Huisvesting i.v.m. een vormingsmoment voor de migrantengezinnen, enz. Er werden Nederlandse taallessen georganiseerd, theoretische autorijlessen voor migrantenvrouwen, naaibijeenkomsten, turnlessen en zwemlessen en gezondheidsvoorlichting voor Turkse vrouwen.

Grote aandacht ging binnen de werking naar individuele hulpverlening, Cebag beschikte over een sociale dienst i.s.m. de Mutsaerd met vaste permanentiemomenten. Cebag bevorderde ook het multicultureel samenleven door het organiseren van buurtgroep de Scharnier, te bemiddelen in kleine samenlevingsconflicten, enz. Bovendien werd meegewerkt aan een coherent migrantenbeleid op lokaal vlak door deelnemen aan stuurgroepen en werkgroepen. In wat nu volgt overlopen we de zeven LIC's in vogelvlucht. Volledigheid hebben we niet nagestreefd, we proberen u alleen enkele impressies mee te geven.

LIC Kolorenk

Op 29 september 1992 werd op Antwerpen-Noord de vzw KolorenK (centrum voor integratie en cultuur) gesticht en werd een bestuur van 19 personen gekozen met een Turkse vrouw als voorzitter. Op onderwijsvlak werd werk gemaakt van een netoverschrijdende samenwerking tussen de basisscholen in de wijk. Allochtonen werden (individueel of via hun organisatie) bij de onderwijsproblematiek betrokken. KolorenK beschikte eveneens over een meldpunt voor racisme en discriminatie in het onderwijs en naar de Marokkaanse en Turkse gemeenschap werd aan actieve informatieverstrekking gedaan. Ook op het vlak van samenleven was KolorenK actief; in het kader van de emancipatie van allochtone vrouwen werden sportinitiatielessen georganiseerd, fietslessen, handbeschildering met henna, nailessen, saz-initiatie en toeleiding naar het muziekonderwijs. In functie van de versterking van allochtone organisaties had KolorenK regelmatige contacten met de zelforganisaties in de wijk, konden organisaties rekenen op hulp en advies bij het beheer van een vzw, was er een conversatieproject met de vereniging van Turkse Arbeiders van Antwerpen-Noord, ... In samenwerking met de VOEM werd de tentoonstelling "Arabische Kalligrafie in De Wijk" georganiseerd, er werden

kinderfeesten georganiseerd,... Kolorenk nam op het vlak van tewerkstelling t.a.v. de Marokkaanse gemeenschap de rol van communicator op met het oog op de sensibilisering van de gemeenschap, de coaching van werkzoekenden en het ontwikkelen van methodieken i.v.m. communicatie, mentaliteitsbeïnvloeding, werving en ondersteuning en de participatie van de doelgroep.

LIC Berchem

Het LIC-Berchem werkte hoofdzakelijk rond een aantal grote thema's: onderwijs, jongeren, de ondersteuning van zelforganisaties en rond samenleving en participatie. Het dossier "Ik was aan 't slapen en ben wakker geworden" bundelde getuigenissen van ouders over de doorverwijzing van hun kinderen naar het buitengewoon onderwijs, en de communicatiestoornissen die daarmee gepaard gaan. Daarnaast werden doorverwijzingen van kinderen naar het BO opgevolgd en werd bemiddeld wanneer de doorverwijzing door ouders betwist werd. Kinderen met een ernstige leerachterstand werden ondersteund via de naschoolse begeleiding, deze begeleiding werd uiteindelijk overgedragen aan de Turkse Moskeevereniging. Ouders werden via de vormingsreeks "Hoe kan ik mijn kind helpen in het onderwijs?" gesensibiliseerd, er was netwerkvorming en overleg bij de opmaak van het luik "onderwijs" in het "Wijkontwikkelingsplan" en het meldpunt anti-discriminatie registreerde klachten binnen het onderwijs en bemiddelde daarbij. Binnen de thematiek jongeren deed het LIC aan opvoedingsondersteuning via de vormingscyclus "Islam en opvoeding" voor Marokkaanse en Turkse vrouwen. Bovendien werd werk gemaakt van beleidsbeïnvloeding door netwerkvorming en overleg bij de opmaak en de opvolging van het luik 'jongeren' in het Wijkontwikkelingsplan, en er werd een Marokkaans jeugdhuis opgericht binnen het kader van de WOP. Zelforganisaties werden administratief ondersteund in hun oprichting, op vraag werd informatie gegeven en de infrastructuur in het wijkcentrum werd gefaciliteerd. Er werd een Marokkaanse vrouwengroep opgericht en tal van vrouwenfeesten werden georganiseerd voor Marokkaanse, Turkse en Vlaamse vrouwen. Werk werd bovendien gemaakt van het betrekken van zelforganisaties bij wijkinitiatieven, bij wijkfeestelijkheden en bij de opmaak van het wijkontwikkelingsplan. Daarnaast organiseerde het LIC de tentoonstelling 'Van Algebra tot Pyjama' en deden ze een vormingscampagne n.a.v. de gemeenteraadsverkiezingen i.s.m de partnerorganisaties binnen het buurtcentrum Posthof.

LIC Borgerhout

Het LIC-Borgerhout werd in '94 opgericht door de fusie van twee vrouwenwerkingen; Flora en Nowwar. El Moustaqbal en Safina werden gevraagd om mee te fuseren, maar wilden dit niet. In '95 werd samen met het Opbouwwerk de zelforganisatie El Wafa opgericht. Daarnaast werd de mannengroep verder ondersteund, zij kregen lokalen in het LIC. Dat was op zich erg vernieuwend, want daarvoor werd enkel met vrouwen gewerkt en werkten er ook enkel vrouwen op het LIC. In 1997 werd een project omtrent "Belgische vrouwen op bezoek bij Marokkaanse vrouwen en vice versa" ondersteund, voorheen gebeurde dit door het opbouwwerk. Het LIC participeerde ook aan "Borgerhout Beter Bekeken" vanuit het Opbouwwerk en stond daarbij vooral in voor de toeleiding van etnisch-culturele

minderheden naar die activiteiten toe. Daarnaast organiseerde het LIC eigen schoolopbouwwerk los van het CSOW. Het ging daarbij hoofdzakelijk over het ondersteunen van oudergroepen, in het bijzonder van vadersgroepen. LIC Borgerhout was altijd sterk bezig met het thema onderwijs; zowel via het meldpunt als via het schoolopbouwwerk. In 1999 werd meegewerkt aan het dossier "Buigen of Barsten", dat overigens ook gevoed werd door onderwijsmedewerkers uit andere LIC's. Samen met het opbouwwerk werd Borgerhout van mensen opgestart.

LIC Deurne

Het steunpunt Deurne zag negen jaar geleden het levenslicht als LIC Khamsa ("Geef me de vijf"). Ook in Deurne begonnen zich stilaan allochtonen te vestigen. Onder de vleugels van het buurtwerk heeft het LIC zijn werking uitgebouwd onder het motto: samen waar mogelijk, apart waar nodig. Het steunpunt ondersteunde het buurt- en opbouwwerk bij het opzetten van activiteiten en projecten. Daarnaast werd het categoriaal aanbod vooral gericht op mannen. Er werden contacten gelegd met twee Marokkaanse moskeeverenigingen en er werd op zoek gegaan naar sleutelfiguren. Naar de vrouwen werd gewerkt doordat het reeds bestaande aanbod van het buurtwerk opengetrokken werd. Ook werden moskeeverenigingen ondersteund in hun strijd tegen het Vlaams Blok. Daarnaast werden uitwisselingen georganiseerd met traditionele verenigingen; de Marokkaanse vrouwen leerden aan de Belgische vrouwen hun traditionele gerechten klaarmaken en omgekeerd. Er werden informatiedagen georganiseerd rond de multiculturele samenleving en info-avonden over de islam i.s.m Elcker-ik en de Wereldwinkel.

Het LIC zorgde ook voor de herprofilering van De Linde, een concentratieschool. De school werd aantrekkelijk gemaakt door er ervaringsgericht onderwijs te organiseren met sterke betrokkenheid op de buurt. Tegelijkertijd werd voor de eerste maal in Antwerpen 'uitgepakt' met het multiculturele als troef. Daarnaast was er nog het project "Adjar ino" (Mijn buur), een groots opgezet project i.s.m. CC-Deurne dat voorzorg in een Marokkaans inleefspel. Er werd samengewerkt met het verenigingsleven en een opendeurdag voor de buurt en Deurne werd georganiseerd. Ook werd onderzoek gedaan naar de situatie van Marokkaanse kinderen in het Deurnese lager onderwijs. Naar aanleiding daarvan werd de WOM (werkgroep onderwijs moeders) opgericht, als antwoord op de bevinding dat er bij verschillende scholen onder de Marokkaanse moeders vaak informeel een aanspreekpersoon bestond. Een aantal vrouwen van de WOM besloten met ondersteuning van het LIC de zelforganisatie Sensla op te starten; ze organiseren ontmoetingsactiviteiten, informatiemomenten in het wijkcentrum, enz. Uit bovenvermeld onderzoek bleek dat slechts 2 of 3 moeders van alle ondervraagden de Nederlandse taal machtig was. Daar stond tegenover dat er vanuit Baseducatie geen aanbod was in Deurne. Het LIC heeft toen samen met een Marokkaanse moeder Nederlandse lessen opgezet in de school van hun kinderen. Deze groep cursisten is na 1 jaar doorgegeven aan Baseducatie. Ook in het buurthuis zijn Nederlandse lessen opgestart, gegeven door vrijwilligers voor cursisten die elders niet terecht kunnen.

In 1998 werd voor de stad Antwerpen slechts één Lokaal Integratie Centrum erkend. De8 vzw, een verwijzing naar de zeven voormalige LIC's en het CBW, zag het levenslicht.